

Változatlan kenyérgabona-árak 1967-re

A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumban tájékoztatásul közölték, hogy a tavaly felemelt kenyérgabona árak 1967-re is változatlanul érvényesek: a szokványminőségű búzáért mázsánként az egész országban egységesen 267, a rozszert 245 forintot fizetnek a terményforgalmi vállalatok. Ezenkívül az értékesített gabona minden mázsája után 30 forintot adókedvezmény illeti meg a termelősövetkezeteket és termelősövetkezeti csoportokat.

Az erőteljesen fejlődő, többnyire sűrű állományú gabonák terméskilátásai szinte mindenütt kedvezőek. A legutóbbi összegezés szerint a termelőüzemek több mint 84 000 vagon kenyérgabona értékesítésére szerződtek a terményforgalmi vállalatokkal. A gazdaságok azonban — a terméskilátások fontosabb ismeretében — máris megkezdhetik a pótszerződéseket kötést. A szerződés nélkül átadott kenyérgabonáért mázsánként átlagban 10 forinttal kevesebbet fizetnek az állami felvásárlók.

Nagyobb gondot fordítanak a szakközépiskolákra — Módosítják az ösztöndíjrendszert

Ilku Pál tájékoztatója a megyei tanácselnökök értekezletén

A Parlamentben dr. Dallos Ferencnek, a Minisztertanács tanácsszervek osztálya vezetőjének elnökletével értekezletet tartottak a megyei, a fővárosi és a megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökei. Ilku Pál művelődésügyi miniszter, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, vitaindító referátumában hangsúlyozta, hogy a gazdaságirányítás új rendszerében kulturális kérdésekben is meg kell határozni a tanácsok hatáskörét és felelősségét.

Az elfogadott elvek szellemében a megyei tanácsok döntene például a különböző oktatási intézmények fenntartásának, működésének számos kérdésében.

A végrehajtó bizottságok ellenőrzik majd, hogy területükön helyesen és hiánytalanul érvényesülnek-e művelődéspolitikánk elvei, országos céljai, figyelembe véve a helyi adottságokat.

A tanácsi hatáskör bővüléseinek megfelelően átalakul a

Művelődésügyi Minisztérium irányító segítő tevékenysége: országos vagy regionális (helyi) érvényű jogszabályokkal, rendeletekkel gondoskodik az oktatási törvény gyakorlati végrehajtásáról

(ilyen pl. tantervek, tankönyvek bevezetésének elrendelése, iskoláztatás stb.); a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak rendelkezésére bocsátja az országos tapasztalatok elemzését, összehasonlítását, amelyből a helyi szervek saját munkájukra nézve is hasznos következtetéseket vonhatnak le.

Ilku Pál a továbbiakban rátért az iskolareform végrehajtásának néhány kérdésére. Hangsúlyozta: az általános iskola változatlanul köznevelődésünk alapja; fejlesztése, hálózatának teljes kiépítése és

az ezzel együttjáró gazdasági döntések teljes egészében a tanácsok hatáskörébe kerülnek.

A helyi államigazgatási szervek a jövőben nem kapnak

központi irányszámokat, éppen ezért nyomatékosan figyelmükbe ajánlja, hogy

a középiskolákban szükséges színvonal-emelést, a fizikai dolgozók gyermekeinek előbbrejutását az általános iskolában alapozzuk meg.

Ismertette a miniszter a továbbtanulási lehetőségeket, a körzeti iskolai hálózat kiépítésének eredményeit, majd az iskolahálózat átalakításáról beszélt: a népgazdaság szükségletei, a gyorsan növekvő érdeklődés is megköveteli, hogy

a jövőben már nagyobb gondot fordítsanak a szakközépiskolák hálózatának bővítésére.

Nem volna helyes csak a helyi munkalehetőségekhez szabni a felvételi keretszámokat, hiszen ezek az oktatási intézmények adhatják a műszaki egyetemnek és főiskolának utánpótlásának jó részét is. Ezért

a hetvenes évek elejére a szakközépiskolák javára változtatjuk meg a gimnáziumok és a szakközépiskolák ma még egészségtelen arányát.

Az idén érettségizett mintegy 51 ezer fiatal 69,2 százaléka jelentkezett egyetemre, főiskolára. Öröndetes, hogy a tavalyinál többen készülnek a felsőfokú technikumokba. Csökkent a műszaki egyetemre, a tanárképző főiskolákra, valamint a tanító- és óvónőképző intézetekbe jelentkezettek száma, s — bár eddig is sok fiatal kellett elutasítani — az idén tovább emelkedett a tudományegyetemre, ezen belül a bölcsészettudományi, valamint a jogtudományi karokra benyújtott kérelmek száma.

A felvételi vizsgák lebonyolítása és az igazságos döntések meghozatala tehát ebben az évben is nagy feladatokkal bír a felsőoktatási intézmények tanáraitra. Népszerű most is elvárja tőlük, hogy

a legrátermettebbek számára adjanak lehetőséget a továbbtanulásra, s ne engedjék, hogy elkallódjanak a munkásszülő tehetséges gyermekei

— mondta Ilku Pál, s bejelentette: 1968-tól

módosul az ösztöndíjrendszer.

Továbbra is támogatásban részesítik a kiskeresetű családok fiatal lányait, ugyanakkor azonban arra törekednek, hogy

az ösztöndíj elnyerésében nagyobb szerepe legyen a tanulmányi eredménynek.

Egyéb kulturális kérdésekről szólva a művelődésügyi miniszter hangsúlyozta: minden területen az új követelményeknek megfelelően kell szabályozni a gazdálkodás rendjét.

Ilku Pál referátumát vita követte.

Szeged és az idegenforgalom

Egy halvacóra nem a világ, érdemes érte átruccanni Szabadkáról Szegedre: akkor is ha hó fedi a műutat, s méginkább ha lombkoronás fák kísérik kanyarulatát. Persze, nyolcvan esztendővel ezelőtt, amikor Lipcsében kiadták német nyelven az első városismertető könyvet Szegedről, még másként értelmezték az idegenforgalmat, mint manapság, de azért hagyományuk nem lebecsülendő: bárha napjainkban is nagyobb szükségét éreznék külföldön Szeged népszerűsítésének.

Ezzel az első olvasásra talán kissé fanyarnak tűnő megjegyzéssel már érzékeltettük: elérkezett az ideje annak, hogy újraértékeljük Szeged és közvetlen környéke jelentőségét a magyar idegenforgalomban. A város lokális jellege, „végvári” helyzete a múlté, tények, adatok bizonyítják, hogy a szocialista Magyarország egyik legnagyobb vonzású, leglátogatottabb idegenforgalmi centruma Szeged.

Nézzük csak ezeket a tényeket! Egy évtized sem telt még el a fellendülés első éve, 1958 óta, s a város vendégforgalma többszörösére növekedett: 1958-ban 37 ezer belföldi és 907 külföldi járt Szegeden, 1966-ban 96 ezer belföldi és 79 ezer külföldi vendég. A számok igen érzékletesek! A fejlődés okait nagyjából három tényezőre vezethetjük vissza: a Szegedi Ünnepi Hetek nagyerőű idegenforgalmi vonzására, a magyar-jugoszláv kishatárformai egyezmény életbeléptetésére és az úgynevezett tranzitforgalom megugrására.

A Szegedi Ünnepi Hetek eseménysorozatának középpontjában a szabadterei játékok állnak. A vita eldőlt: ez a rendezvény az egész országé, művészi színvonal, kulturális jelentősége felkeltette a külföld érdeklődését is. A kísérő programok: az ipari vásár és kiállítás, a nyári képzőművészeti tárlat, a pedagógiai szabadegyetem, a népi együttesek fesztiválja, s a különböző kiállítások eleendő és magas szintű elfoglaltságot, szórakozást nyújtanak a vendégeknek.

A kishatárformát mindkét oldalon nagy tömegek mozgatott meg. Tavaly körülbelül háromnegyed millió, idén — a becslések szerint — több mint egymillió ember indul szomszédolni, meglátogatni a családtagokat, ismerősöket. Az ideérkező jugoszláv állampolgárok betérnek a Nemzeti Színház egy-egy előadására is, az öreg Körössi fűzfái alatt elfogyasztják a szegedi halászlét, tértülnek fordulnak, jól érzik magukat minálunk.

Szeged modern idegenforgalmának harmadik jellegzetessége a város „tranzitszálló” mivolta. Az ünnepi hetek idején 100–350 ezer autós turista fékez a városban, s máskor is számláhatatlanul sok személygépkocsi áll meg, ha csak órácskára is, hogy utasai felfrissítsék magukat egy-egy feketekávéval, üdítőitalal. Gondoljunk csak bele: az E 5-ös nemzetközi műút átvezet a városon, mindazok érintik Szegedet, akik Közép-Európából a Balkán országaiba, sőt Törökországba igyekeznek, s megfordítva! Az átmenő forgalmat vizsgálva már meg sem lehet állapítani, hogy nyár van-e vagy tél, főszerep van utóidéjén. Nincs különbség közöttük. A rószkei határállomáson az ország valamennyi határállomásán be- és kiutazó külföldiek 24,5 százaléka fordult meg 1966-ban.

Mindebből nyilvánvaló, hogy Szeged új helyet, jelentős helyet tölt be a magyar idegenforgalomban. Az ország előszobája lett, s ezt a szerepet nem is akárhogy látja el. Képes arra, hogy a város nevezetességein, érdekességein, emlékein túl megmutassa vendégeinknek — jöjjenek bárholnan — szocialista társadalmunk vívmányait, azokat a nagyszerű eredményeket, melyeket népünk a felszabadulás óta eltelt 22 esztendőben elért.

A városba érkező vendégek ellátásán is sok múlik. A szegedi szállodák, a fizezővendég szolgálat, a kollégiumok, a kemping egyszerre csaknem ötezer embernek nyújtanak szállást, a kerskedelem és a vendéglátóipar egyre színvonalasabban igyekszik kiszolgálni a sokrétű igényeket. Az adatok azt mutatják, hogy 1958-tól 1960-ig körülbelül 150 millió forintot költöttek el vendégeink Szegeden, s ennek tetemes részét devizában hagyták itt a külföldiek. Ha az mondjuk — és joggal mondjuk —, hogy elérkezett az idő Szeged idegenforgalmi jelentőségének újraértékelésére, ennek legfőbb oka, hogy még mindig nem ismertük fel kellőképpen a város óriási idegenforgalmának, különösen pedig tranzitforgalmának lehetőségeit a kereskedelemben.

Ha ezelőtt nyolcvan éve kifizetődött német nyelvű városismertető nyomtatni Lipcsében, ma sokkal inkább kifizetődne nekünk az eddignél nagyobb és tartalmasabb propagandával népszerűsíteni Szegedet. Az idegen, főképp a külföldi, szórakozva akar világot látni. Nem szaladna tovább járműve a nagykorúton, ha invitálnánk a városba, ha az eddignél jobban törődne a népszerűsítésével vagy akár hobbijaival is. A Dunakanyarban, a Balaton mentén — külön költségvetéssel működő — intéző bizottságok hangolják össze a kulturális, a vendéglátóipari, a kereskedelmi szervek tevékenységét. Valami hasonló intézmény nagyon elkelne itt Szegeden is, hiszen ez a város és környéke az említett helyek, valamint Budapest után az ország legrangosabb idegenforgalmi központjává lett az utóbbi esztendőben.

FEHÉR KÁLMÁN

„Játék” a közösség javára Management a kenderfonógyárban

A zsüri elfoglalta helyét az elnöki asztalnál. Mellette magas tábla: eredményjelző. A könyvtárszobában körülbelül húszan ültek, a gyár vezető beosztású dolgozói. A játékvezető ismertette a szabályokat. A Management-Games elv kombinált felhasználásával megrendezett vezetői (üzleti) verseny szabályait. Azt hiszem első ízben rendeztek ilyenfajta „játékot” mostanában magyarországi gyárban. A kíváncsiság vitt el engem is az eléggé szűk körű rendezvényre.

Jeligés pályázatok

A lényeg a következő: a gyár vezetői felkérnek meghatározott beosztású dolgozókat, hogy vegyenek részt a versenyben. Tőlük olyan javaslatokat kérnek, amelyek megvalósításával növelhető az 1967-es nyereség. A pályamunkák kritériuma tehát: mér ebben az évben megvalósíthatóak legyenek, s ne igényeljenek komolyabb beruházási összeget. A pályázatokat jelíggel kell benyújtani, a szerző nevét még külön borítékban sem kell megjelölni.

A játék zsürije — általában igazgató, főmérnök, főkönyvelő vagy más magas beosztású vezetők — előzetesen értékeli a jelíggel benyújtott pályázatokat, javaslatokat. Azokra, érdemük szerint pénzzutalmat határoz meg, vagy pedig nem ad rájuk semmit. A versenyen ezek a jelíggés pályázatok „hivatalból” részt vesznek.

Ötletek a helyszínen

A pályamunkákon kívül a versenyen megjelent személyek szobán is előadhatnak bármilyen nyereséget javító ötletet. Azokat a zsüri meghallgatja és azonnal dönt, értékeli: természetesen ezúttal is pénzben kifejezve. Hasonlóan bírálják el a jelíggés pályázatokhoz csatlakozó javaslatokat, módosító és annak hatékonyságát javító kiegészítéseket.

Előfordulhat ugyanis, hogy a jelíggés pályaművet azért nem tudták értékelni, mert nem volt elég világosan kifejtve az álláspont. A játék idején a benyújtó is helyesbíthet, javíthat eredeti vázlatán, de ha nem tud, vagy nem akar, esetleg más résztvevő „beszáll” a pályamű védelmében. Ha sikere van, használhatóvá alakította a díjazás nélkül maradt javaslatot, nyert ügye lehet.

A gyakorlati versenyt változatossá teszi a helyszínen kiadott kérdésekre való válaszadás, amelyet írásban kell benyújtani a név feltüntetése nélkül. A vállalatnál lényegesnek ítélt, közérdekű kérdésekre kér választ a zsüri. A beadott — időre elkészített — válaszokat pontozzák, és az első három helyezettet a helyszínen jutalmazzák.

Ezek volnának a Management-Games elv alapján kombinált vezetői üzleti verseny legfontosabb játékszabályai. Ezek után lássuk, hogyan folyt le a szegedi kenderfonógyárban első ízben megrendezett verseny:

A győztes jelige

A játékvezető a jelígeket kis cédulákra írta és egy dobozban összekeverte. Sorssalással döntötték el, hogy milyen sorrendben kerüljenek fel az eredményjelző táblára a pályaművek. E módszerrel elkerülhető az előny szerzése, vagy a hátrányos helyzet. Ugyanakkor biztosítható az érdeklődés is, hiszen a jelige nem árulja el, ki s mi van mögötte és egyáltalán milyen értékítéssel indul a versenyen: nullával-e, vagy esetleg ezerforintos jutalommal.

A szegedi gyárban előzetesen 14 jelíggés pályázat érkezett a zsürihez, amely 26 javaslatot tartalmazott. Mind alaposan értékelték. A sorsolásnál a „Minősítés” jelíggel beadott pályamű kaptak az első sorszámat. Aztán a „Gardella”, a „Koperáció”, a „PP-6” az „53,5 százalék”... következett, majd a „Beruházási hányad” és a „Rázós” jelige zárta a sort.

A zsüri egyik tagja előterjesztette elő a pályaművet. Elmondta a javaslat lényegét, megokolta a döntést, amely 300 forint jutalomra javasolta a tervezetet. Az elszívott hulladék újbóli feldolgozásáról volt benne szó, de úgy, hogy kártolni már ne kelljen. A pályázó itt felfedte kiletét, mert úgy érezte, hogy javítani tud eredeti javaslatán. Egyik főművezető volt a „Minőség” jele mögött, s ott a verseny során elmondta, hogy most kerül selejtezés alá egy gép, amelynek a túmezőjét fel lehetne használni elképzelésénél, s akkor már is többet ér az egész. A zsüri összedugta a fejét, majd döntött: felemelte a jutalom értékét 600 forintra. A játékvezető feljegyezte a táblán az összeget.

Igy ment ez sorra minden jeligéig, persze nem mindenütt sikerült javítani, s nem minden pályázat kapott értékelést. A pálmát, az 1000 forint jutalommal induló előnyt a „Beruházási hányad” jelíggel beadott pályamű vitte el.

Gondolkodásra készlet

Ezen a játékon úgy érezte az ember magát, mint egy műszaki továbbképzésen, egy szakmai szemináriumon. De olyanon, ahol nem elméletileg, „globálisan” tanácskoznak, hanem egészen pontosan tudják a részletet is. Olyan „Ki mit tud?” játék volt ez, ahol a gyár vezető-beosztású emberei verseny keretei között törték a fejüket egy-egy hasznos megoldáson, olyan műszaki változtatáson, amely még ebben az évben nyereséget jelent az egész kollektiva számára.

Ez a fajta management gondolkodásra kényszeríti a jelenlévő „játékosokat”, amely játék viszont a közösség javára csakis és kizárólag előnyt hozhat. Én a nyelvezetet nem igen értem, mert nem vagyok műszaki szakember, de érdeklődésem egy pillanatra sem lankadt, mint ahogy minden ottlévő játékos élenken dolgozott. Szeretném megisméltetni ezt az utolsó szót: dolgozott.

Gazdag István

Jó út a kempinghez

A Városgazdálkodási Vállalat Újszegeden az Odessa körút és a Bertalan emlékmű között 1 millió 400 ezer forintos költséggel új út építését kezdte meg a múlt hónapban. Amennyiben az anyagellátásban nem lesz zavar, a munkát július 15-re — a turistaszézon kezdetére — befejezi a vállalat. Az új út különösen az épülő KISZ-társasházak lakóinak, valamint a kempinghez igyekvő autósoknak a közlekedését könnyíti meg.

